

RETRATS DEL NATURAL
JAUME PLA I PLADEVALL
ACTOR

(150)

CRISTINA CALDERER

Tot continua quan cau el teló

TONI VALL
BARCELONA

“Vols que em posi el barret? Sempre el porto, així com de senyor antic; ja no hi va ningú així, però a mi m’agrada”. És el Jaume Pla just abans de fer les fotos a casa seva, al centre de Sant Cugat, on el visitant pot contemplar testimonis i documents de les dues passions que han omplert la seva vida: l’ofici d’actor i, atenció, la perfumeria. Sí, el Jaume ha combinat dues feines i no ha volgut mai renunciar a cap de les dues. Però no ens avancem, anem pas a pas, la seva és una història de llarg recorregut, mai més ben dit, ja que tal com a ell li encanta explicar és l’actor en actiu més gran de Catalunya. 89 anys i és fabulosa l’energia que conserva, l’agilitat mental i la memòria d’elefant. Està entusiasmat amb *Abans que pugui el teló*, el monòleg teatral que li ha escrit el seu amic Víctor Alexandre, on ell mateix explica la seva vida i miracles. Fa poques setmanes va omplir el Romea i vol fer tants bolos com pugui.

Quan es va jubilar de la perfumeria es va editar un tríptic amb forma de màscara de teatre per informar a tothom que finalment tenia tot el

temps del món per dedicar-se al que més ganes tenia de fer: donar vida a altres vides, el vell i preciós ofici d’actor, que li corre per les venes des de sempre. Li explico que el primer cop que vaig tenir-ne notícia va ser en la ja llunyana temporada 1998-1999, quan va donar vida a un dels rodamons imaginats per Mercè Rodoreda al muntatge d’*El maniquí* al TNC. És un rostre que de seguida resulta familiar, ha intervingut en sèries com *Nissaga: l’herència*, *Estació d’enllaç* i *Homenots*, però el que li va proporcionar més popularitat i estimació va ser la participació en una temporada sencera d’*El cor de la ciutat*. Recorda perfectament, com si fos avui, el seu paper, el Ferran, i la seva història d’amor amb la Regina (Montserrat Salvador): “Va ser un cant a la gent gran, a mantenir la il·lusió per fer coses, a la vida plena i llarga”.

Enamorat de la seva dona

Recorda això i també tota la resta de coses. I potser la que més patxoca li fa és l’enamorament amb la Laura, la seva dona, al Rubí de mitjans dels anys cinquanta. Llavors ell ja havia estudiat teatre –tenia el carnet de “*Teatro, circo y variedades*”– i combinava l’actuació amb feines d’oficinista. Els còmics no tenien precisament una gran reputació i els pares d’ella no en volien saber res, del Jaume, però les raons

Bagatge
Sortir a ‘El cor de la ciutat’ li va portar més estimació i popularitat que mai

Incansable
Jaume Pla ha fet 89 anys, i és l’actor en actiu més gran de Catalunya

del cor són imbatibles i es van casar l’any 1955. El mateix any es traslladen a Barcelona, on el Jaume entra a formar part de l’Agrupació Dramàtica de Barcelona (ADB) i comença a treballar de representant de perfumeria. Combinar el teatre i la perfumeria serà una constant durant tota la seva vida laboral.

Conserva en àlbums tots els instants de la seva vida i me n’ensenya un amb les fotos de la campanya de promoció de la pasta de dents Chlo-rodont: un cotxe amb forma de tub dentífric que va passejar-se per tot el país. La teatralització de les campanyes, els congressos, les convencions i les presentacions van ser idea seva. Queda clar que duia el teatre, el xou i la representació ben instal·lats entre cella i cella. Després van arribar els Laboratoris Segura, primer cap de vendes i després director, el Grup Puig, on es fa càrrec del departament d’encenedors Flamas, l’empresa Myrurgia i la famosa distribuïdora Idesa, on va tenir el bon ull d’importar a Espanya marques italianes llavors poc conegudes, com ara Moschino, Versace i Dolce & Gabbana. Als prestatges de casa seva hi reposen velles ampolletes de perfum i de colònia. S’estima molt aquesta faceta de la seva vida i encara avui en parla amb una passió encomanadissa.

“Jo el que volia era fer teatre!”, exclama. I en va fer! Després de

l’ADB, el Grup de Teatre Independent, la Companyia de Teatre Inestable, Teatre Truca a la Porta i el Teatre del Sol. Recorda especialment els problemes de censura amb *L’òpera dels tres rals* i del seu comte Almagro a *Les noces de Figaro*, dirigida per Fabià Puigserver, el germen de l’històric muntatge del Lliure. M’assenyala el seu personatge en una bonica portada del *Serra d’Or* que té emmarcada i penjada a la paret. Després de la jubilació, en un estadi vital engrescat i inconformista, aconsegueix aixecar la posada en escena de *Passat el riu*, de Joe DiPietro, amb direcció d’Oriol Broggi, un mes al Romea i trenta bolos per tot Catalunya.

A la inevitable pregunta sobre si pensa jubilar-se del tot algun dia, ell ho té clar: “Mentre tingui memòria i les cames em funcionin, no”. Sempre hi haurà personatges de vuitanta anys als quals podrà donar vida, als quals podrà injectar força i vivència, als quals podrà sentir parlar del trajecte recorregut fins a arribar on són. El Jaume Pla i Pladevall està content de la vida que ha tingut, dels seus cinc fills i deu nets, content d’estar viu i ple, d’explicar a tothom que abans que s’apugui el teló, la representació ja ha començat i no s’aturarà, ningú farà mutis abans d’hora, els aplaudiments se sentiran des de fora el teatre. Quan caigui el teló, tot continuarà. —